

עין משפט‏^{ער מוצה}

פו א מיי פ"ה מהלכות סוכה הלכה יא טוש"ע א"ח סימן תרכט סעיף טו:
פו ב שם סעיף כ:
פח ג מיי פ"ה מהלכות טומאת אוכלין הל' ו:
פפ ד שם הלכה ז:
צה ה ו מיי פ"ה מהל' סוכה הלכה ג סמג עשין מג טוש"ע א"ח ס' תרכט סעיף י:
צא ז מיי פ"ח מהלכות כלים הלכה י:

רבינו חננאל

איסורייתא דמחזתא. פירוש אגודות של עצים שקושרין אותן למוכרין במספר כך וכך אגודות. צריפי דאורבני. פי' צריפין שמסככין אותן במורביבות של ערבה וקושרין את ראשיהן (א) מהנה ומהנה בנת וקושרין עוד קצותן למטה שלא יפרו. פי' ראשי [מעדנין]. כרכתי' התקשר מעדנות כימה ואלו הקשרין אין עשויין לטלטל בהן ונתן נמי בכלים (פ' כ' מ"ז) בענין המחצלות וכן המתיר ראשי המעדנים טהורה נחלקה לארכה ונשתתירו בה ג' מעדנים של ששה טפחים טמאה: ירקות פוסלין הסוכה מ"ט כיון דלכי יבשי פרטי ונתרי כמאן דלתניהו דמי ואותו מקום המסוכך בירקות כאויר הוא ואע"פ שעכשיו מסוכך הוא ואם יש בו ג' טפחים פסולה. א"ר אבא אמר רב הונא הבורצר ענבים לדורכן לגת אין לו ידות. כלומר אין רצון הבורצר בנת להיות בענבים ידות ולדורכן הוא בעי ההידות שואבין היין. ורב מנשיא בר גמרא אמר רב הונא הקוצר לסיכוך אין לו ידות. ואסיקנא מאן דאמר קוצר לסיכוך אין לו ידות כ"ש בוצר שוראי אין לו אבל ר' אבא דאמר בוצר אין לו ידות הני מילי בוצר דניחא ליה דלא להוי להן ידות דלא נמציה לחמריה אבל קוצר לסיכוך יש לו ידות דניחא ליה לסוכי בהן. לימא כתנאי. סוכי. פי' אמירי תאנים ובהן תאנים פרכילין ובהן ענבים קשין ובהן שבולים מכבדות ובהן תמרים כולן אם פסולת מרובה על האוכלין כשרה ואם לאו פסולין אחרים אומרים עד שיהו קשין מרובין על הידות ועל האוכלין מאי לאו בהא קמפלגי ת"ק סבר הקוצר לסיכוך אין לו ידות לפיכך תני עד שיהא פסולת מרובה על האוכלין בלבד ואחרים סבוי יש לו ידות וידות כמו אוכל הן ופסולין הן לסיכוך לפיכך עד שיהא פסולת מרובה על האוכל ועל הידות ור' אבא דאמר בוצר אין לו ידות אבל קוצר יש לו ידות כתנאי הוא דהא ת"ק א' אין לו ידות לרב מנשיא מי לימא תנאי הוא דהא אחרים אומרים יש לו ידות. ודחה לא לעולם אפילו אחרים מודו דהקוצר לסיכוך אין לו ידות והכא כגון שקצרן לאכילה. שצריך להיר כדי להיות תופס בהן אוכל לפיכך כמו האוכל הן חשובין להכניס הטומאה וכבר פרשנוהו דין הידות בפרק העור והרובט וכיון שקצרן לאכילה אע"פ שנמלך עליהן לסיכוך תורת הידות לא זזה מעליהן. ואקשינן אי הכי אפילו לרבנן לא בטלה טומאה מינייהו דהא קיייל דלא בטלה טומאה במחשבה ואמאי (מטהר) דתנן בפרק כ"ה בכלים כל הכלים

יג:

סוכה

פרק ראשון

סוכה

ירקות שאמרו חכמים. צפסמ שאדם יוצא צהן ידי מרור חזרת ועולשין וממכא ומרחצינא דקות הן מאל טינצ"ש צלע"ז

הלכך אין חוולנין צהן צפני הטומאה אם סייך צהן גג ומדרצגן הוא דגזור רצגן עלייהו שלא יסמכו עליהן לחוך מפני הטומאה דלמא סמכו עלייהו נמי לכי יבשי ומיהו מדאורייתא חייצי דלא מקצלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו ולכי יבשי אין חליצתן חליצה דמפרש דמפרכי ונפלי ומציאין את הטומאה צעודן לחין דכל כמה דלא יבשו אהל הוא מדאורייתא כדפירש"י צקונטרס ומה שהזקק לפרש מדרצגן דאי חשיצי אהל מדאורייתא הוא"ל לענין הצאה אם כן לענין חליצה נמי ואי לא חשיצי אהל לענין חליצה אם כן לענין הצאה נמי לא דלא דמי להנהו דחשיצ צפרק שמיני דלהלות (מ"א) גצי מציאין ולא חוולנין דהתם היינו טעמא"י משום דדצר המקצל טומאה אינו חוץ מפני הטומאה אצל"י לא שייך למיתלי טעמא צהכי דהא מפרש טעמא משום דכי יבשי מפרכי ונפלי ולא מסתצר למימר דאסוכה לחודה קאי דלכאורה אכילה מלמא קאי ועוד דאי צהכי תלי טעמא ממתינתין דלהלות שמעינן ליה דקחשיצ אוכלין טמאין אלא ודאי מדרצגן הוא דאין חוולנין הכל והא דלא חשיצ להו גצי הנהו דלהלות משום דהתם מדאורי"י והכא מדרצגן אצל קשה דהיכי מצי למימר דלאו מאכל אדם נינהו הא אמרינן צפרק כל שעה (פסחים דף ט.) מה מנה שנקחת צכסף מעשר אף מרור כו' ומנאי טעמא ממעט דהדפני"ט דאין יוצאים צו ידי מרור כדפירש שם צקונטרס דהדפני אינו נקח צכסף מעשר דאינו מאכל ואין צעינן אוכלין דומיא דיין ושכר וצקר ואלן והגהה היתה שהגיה הר' יהודה צפירוש רש"י דלא מקצלי טומאה משום דלאו מאכל אדם נינהו ואינו כן אלא מאכל אדם הן ואפ"ה חייצי מדאורייתא כל זמן שלא הוכשרו כדתנן צמסכת אלהות פ"ח (מ"א) גצי מציאין וחולנין קחשיצ אוכלין טהורין דהיינו שלא הוכשרו וגצי מציאין ולא חולנין קא חשיצ אוכלין טמאין דהיינו שהוכשרו וכן מוכח צהדיא פרק לא יחפור (צ"צ דף יט: ושם) צשמעמין

דרקיק ודווקא צתלושין עסקינן דאלו מחוצרין לא מציאין ולא חולנין כדתנן צפ"ח דלהלות (מ"ה) אלו לא מציאין ולא חולנין הזרעים והירקות המחוברים לקרקע חוץ מן הירקות שזנו חכמים כלומר גצי מציאין וחולנין דקחשיצ התם צריש פרק ח' האירוס והקיסוס וירקות חמור ולעת יוויגית דהנהו אפילו מחוצרין חייצי דקציעי וקיימי ואין הרוח מנענען אצל שאר ירקות המחוברין מתנענענין צרות והוו להו כטלית וספינה שהיא שטה על פני המים ואפילו צעידנא דלא נידיי אין מציאין ואין חולנין מדקמני צסיפא קשר את הספינה דצצר שהוא יכול להעמיד כצא את האנן על גצי טלית מציאה את הטומאה הא לא הכי לא אצל כשהן תלושין ומונחין צחלון או כנגד ארובה חייצי שאר ירקות כדאמרינן צפרק לא יחפור (צ"צ דף כ. ושם) עשצים שתלשן והניחן צחלון או שעלו מאליהן צחלון ממעטין:

דלא ליבדרן. פ"ה שאם יצדיל ראשי שיצולים מן הקשין יתפרדו וילכו לאיצור וי"מ שיכצדו ראשי צצלין על הקשים ולא יתפרדו הקשים מעל הסוכה צרות: **אם** פסולת מרובה ע"י האובליין בשרה. אצל אוכל מרובה פסולה אע"ג דאמר צפרק העור והרוטצ (חולין דף קנט. ושם) צית שסיככו צורעים טיהרו משום דצטליניהו יש לחלק צין צית לסוכה דצסוכה לא צצילי דעציד דסתר לה אחר החג אי נמי צעינן דלא מקצלי טומאה צשעת סיכוך משום מעשה ולא מן העשוי"י אי נמי התם כשעשה צהן שינוי מעשה דצמחשצה לא סלקי מטומאה והכא צשלא עשה צהן שינוי מעשה כדמוכח צתר הכי דפריך אי הכי מ"ט דרצגן דמה שמניחן ע"ג הסוכה לא חשיצ שינוי מעשה וכן צפרק לא יחפור (צ"צ דף יט: ושם) דאמר רקיק אינו ממעט צחלון כדקאמרינן התם משום דלא מצטל ליה ופריך ומיפוק ליה דהוי דצר המקצל טומאה דלא מהני ציטול צלא שינוי מעשה:

כל

נטמאו קודם שנמלך מיהו ירדה להן תורת קצלת טומאה על

א"א. אמתלתו קאי והכי קאמר אין מחילתו פסול עד שיהא הוא כשיעור שיריו דהיינו אחד אלמא לרצגן שלשה דקאמרינן לעיל למנוה דאי לעכצ הא מני לא רצי יוסי ולא רצגן: איסורייתא דפורא. חצלי קנים שהיו עושין למכור צשוק ומוכרין אותם צמנין: **מסכבין**

בהן. ואין צהם משום גזרת אולר דכל ימות השנה לפי שאין דרך להנייעם צאגדם: א"א למנינא בע"מא. אגדינהו עד שימכרו והלוקמן לייצגן מתיר אגדן הלכך המסכך צהן לשם סוכה אינו צריך להסיר אגדן: צדיפי. כמין כוך עגול ככוצע ונחציאים צמוכו ציידי עופות: דאורבני. עשוי מענפי ערצות וגדלין אותו מתחמיו פי"ז רתצ ולמעלה קושרין ראשי הנצרים צחצל קשר אחד כעין כלי מזודות שצדין דגים קטנים שעושין צגומא שקורין יונק"ש אצל אין צצריף שלשה וארצעה צתי אריגה כמו שיש למנודה: **ראשי מעדנים**. קשר העליון. מעדנים כמו המקשר מעדנות כימה (א"א וצ"ל לה): מתתאי. לצד פיו הוא קלוע: **דשרי** דהו. מתיר ראשי החוט שהוא קלוע צו ואינו צריך להפקיע הקליעה: **שאינו עשוי** לט"מ"ו. כגון זה שמשהתיר קשר העליון אם אתה מטלטלו הוא ניתק מאליו שאין לו אלא פיו קלוע כמין גדיל לחחוז את הנצרים: ירקות שאמרו חכמים. צפסמ שאדם יוצא צהן ידי מרור חזרת ועולשין ושאר צצרוטיהן דקות הס טינצ"ש צלע"ז הלכך אין חולנין צפני הטומאה אם סייך צהן גג ומדרצגן הוא דגזור עלייהו שלא יסמכו עליהן לחוך צפני הטומאה דלמא סמכי עלייהו לכי יבשי נמי מיהו צעודן לחין חולנין מדאורייתא משום דלא מקצלי טומאה דלאו מאכל אדם נינהו"י (דאי מקצלי טומאה לא חייצי צפני הטומאה"י) ולכי יבשי אין חליצתן חליצה דמפרש דמפרכי ונפלי: ומביאין את הטומאה. צעודן לחין דכל כמה דלא יבשי אהל הוא מדאורייתא: ופוסלין בסוכה משום אויר. כשיעור שאויר פוסל צה דהיינו צשלשה טפחים כדאמרינן לקמן צפירקין (דף ק.) אויר צשלשה ולא משערנין להו לפסול כשיעור שאר סכך פסול דאוכל הראוי לקצל טומאה הוא וסכך פסול אינו פוסל אלא צארצעה טפחים צצמנע וארצע אמות מן הצד"י אלא כי אויר דיינינן להו לחומר א וצשלשה: הבורצר צגת. הצצר ענצים לדריך אותם: אין צהם ידות. להציא העץ טומאה על האוכל לפי שאינו צריך לצית אחיה ולא ניחא ליה צהן וכי אמתצו ידות לטומאה צהעור והרוטצ (חולין דף קיח.) הני מילי ציד הצריכה או צכלי או צאוכל: הקוצר צסכך. אין הקשין מציאין טומאה על האוכל דלא ניחא ליה צחיצורין דאוכל צסכך לא מיצעי ואי לאו דפסולת מרובה עליו הוה פסיל לה לסוכה: מאן דאמר. דקוצר לסכך אין לו ידות: כ"י שכן בוצר. לגת דלא ניחא ליה צהנך ידות: דנמציייה צחמריה. מוצצות את היין ומפסידות: דלא ליבדרן. ניחא ליה צאוכל המחוצר צהן שאם יצדיל ראשי צצלים מן הקשים שמה יתפזרו וילכו לאיצור: נימא דרב מנשיא. דאמר קולר אין לו ידות תנאי היא: סוכי תאנים. ענפי תאנים: ע"י פרביציין. זמורות. מבבדות. ענפי דקל: בשירין. לסכך: ע"י הידות. כדי צית יד סמוך לאוכל אף הוא צריך ציטול שגם הוא מקצל טומאה: צרבי אבא. דאמר צוצר אין לו ידות אצל קולר יש לו: ודאי תנאי היא. על כרחיה מצעי למימר אנה דאמרי כאחרים דאמרי יש לו דאילו תנא קמא לא מיתוקס כוומיה דהא אמר אין לו ואי צקוצר לאכילה ונמלך לסיכוך כל שכן דהוה ליה למימר יש לו וקאמר אין לו הלכך לא מיתוקמא כרצי אצא: א"א צרב מנשיא. דאמר קולר לסכך אין לו מי מידחיק לאוקמי מילתיה כתנאי ולמימר אנה אמרי כתנא קמא ואחרים פליגי או מוקמינן למתניתין צקוצר לאכילה ונמלך לסכך ומשום הכי אמרי אחרים דיש לו ידות אצל צקוצר לסכך אחרים מודו נמי דאין לו: ומי במ"ה מחשבה. קצלת טומאה צהכי ואפילו לא ידי מחשבה ראשונה ומי צטלה קמיימא צמחשצה צתרייתא:

יורדין

מסורת הש"ס‏^{עם הוספות}

(א) עיין תוס' חולין קכט. ד"ה בית, (ב) צצת נצ: דף נח: כלים פכ"ה מ"ט קדושין נט. [מנחות סט.], (ג) עיין אהלות פ"ח מ"א ומ"ג, (ד) לקמן דף י"ג, (ה) כ"ב יט., (ו) לעיל יב ע"א.

הגהות וציונים

[א] גי' הר"ף והרא"ש א"ר אבא א"ר שמואל וכו"ה בבתי"י ולפי"ז צ"ל לקמן ואמר ר' אבא (בית יצחק): [ב] צ"ל **אמר** אפילו] (גליון: [ג] גי' רש"י דנמציייה לחמריה והיא היא (מנחת יורה): [ד] בט"ז העתיק ופי' רחב (וכ"ה ברבינו ירוחם נתיב ח ח"א): [ה] רש"ל מ"ז (גליון: [ו] צ"ל **כך פירש** (באה"מ): [ז] צ"ל לפרש מדרבנן הוא דאי חשיבי אהל מדאורייתא צעינן הבאה (רש"ש): [ח] צ"ל אבל הבא לא שייך (ר"ש מרעסוי, בארות המים): [ט] צ"ל הרזיפי (מראה כהן גי"י"ש):

לעזי רש"י

יונק"ש. פירוש כלי מזודות (שצדין צהם דגים קטנים) שעושין צגומא. טינצ"ש. פירוש דקות (רש"י צראשית מל, ג).

חשך שלמה על ר"ה

(א) צ"ל ומשלשין אותן מהנה ומהנה צנג וקושרין עוד קלותן שלא יפרדו מלמטה וכ"ה צעידן ערך צקף א' ע"ש:

מסורת הש"ס עם הוספות

(א) עוקצין פ"א מ"ה, (ב) [שס.] ג' [לקמן טו. לו.], (ד) [לקמן דף ז':], (ה) לקמן ז'; (ו) כלים פרק כ"ז מ"ט ע"י"ש, (ז) לקמן יז.; (ח) שבת ז. ט] (ע"י רש"י תעמת כה. ד"ה מסא].

הגהות הב"ח

(א) גמרא נשינו מעשה שהמעשה מבטל מיד מעשה ומיד מחשבה ומחשבה אינה מבטלת לא מיד מעשה: (ב) רש"י ד"ה שהמעשה מצטנ:

ליקוטי רש"י

יורדין לִידֵי טוּמָאָה בּמַחֲשֶׁבֶה. מֵאֲחֵר שְׁחִיטָה עָלֵיו שִׁנְיָנוּ כְּמוֹת שְׁהוּא עֲכָשִׁיו וְלֹא יוֹסִיף חִיקוֹן אַחֵר הוּא גַּמֵּר מִלְּאֲחֵת וּמִקְצֵל טוּמָאָה [שבת נב.]. כִּגוֹן גּוֹלָמִי כָּלִיס דְּאִמֵּר צִהַל שׁוֹחֲטִין (חולין דף כה.) כל שְׁחִיד לְשׁוֹף לִשְׁכַּן וְלִגְרֵר וְאִמֵּר הַמֵּס דְּאֲכִתִּי חֲסֵרוֹן מִלְּאֲכָה הוּא וְטוֹהֲרִיס וְאֵס חִיטָּה עֲלִיהּ שֶׁלֹּא לְשׁוֹף וְשֶׁלֹּא לִשְׁכַּן הִבְיָאֵמוּ מִמַּשְׁנֶה זו לִידֵי גַמֵּר מִלְּאֲכָה מִכָּאן וְלִהַצֵּא [קידושין נט.]. וְאִין עוֹלִין מִטּוּמָאָתָן. מֵאֲחֵר שְׁחִיטָה עַל הָעוֹר לַעֲשׂוֹת שְׂטִית לִידֵי טוּמָאָה וְאֵס חוֹר וְחִיטָּה עָלֵיו לַרְנוּעוֹת וּסְנַדְלִיס לֹא צִטֵּל מִחוּרֵת כְּלִי וְלֹא לְטַהֵר בֶּכָךְ עַד שִׁתֵּן צו אִזְמַל דְּהוּי שִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה הָא בְּשִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה מִיֵּהָ עוֹלָה מִטּוּמָאָתוֹ [שבת שם]. מִחוּרֵת טוּמָאָה שִׁירָדָה לֶהֱן, וְאֵע"פ שְׁעָדִין לֹא נִטְמָאוּ מִשְׁנַמְלָךְ עֲלֵיהֶן אִין עוֹלִין מִלְּקַצֵּל טוּמָאָה אֲלֵא בְּשִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה [שם נח.]. מִשְׁקָלָהוּ [קידושין שם]. אֵס טַעֲמָאוּ [מנחות טט.]. אִלֵּא בְּשִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה. שִׁיעֲשֶׂה צֶה מַעֲשֶׂה לְקַלְקֵס שִׁשְׁבָּרִס אִוּ יִקְבָּרִס וְכֵן עַד שֶׁלֹּא יִקְבְּלוּ טוּמָאָה אִין עוֹלִין מִחוּרֵת קִבְּלַת טוּמָאָה שִׁירְדוּ בְּמַחֲשָׁבֶה זו אִלֵּא בְּשִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה עַד שִׁתְּחַלִּל לְשׁוֹף לִשְׁכַּן וְלִגְרֵר [קידושין שם].

לעזי רש"י

מַרְצִיא"ה. פִּירוּשׁ צוּסְקוֹת, כְּרִמְסוֹת וּנְדוּשׁוֹת (עִין רש"י יִשְׁעִיה יד, יט), כְּחוֹמוֹת וּמִרְסוּסוֹת (עִין רש"י יִשְׁעִיה א, ו). **פּוֹרֶק"א**. פִּירוּשׁ עֵמֶר (עִין רש"י שַׁבַּת דף קכב ע"ג ד"ה מִלְּגוּ דְּרִש"י שִׁי"א יג, כא), כְּלִי עֲשׂוֹי כְּשִׁנְי מִסְרָק לְנִטְלַל חֲבֵן (ערוך ערך מִלְּגוּ), **פִּי"א**. פִּירוּשׁ רַחַת, כְּלִי עַץ גָּדוֹל כְּעִין אֶת לְזוֹרֵת צו אֶת הַחֲצוּאָה (עִין רש"י יִשְׁעִיה ל, כד וצ"ב דף כד ע"ב ד"ה שִׁלְטוֹ וּזְרֵה צִרְחַת).

הגהות וצינונים

[א] צ"ל ב**חֲתָא** (יעב"ץ): [ב] ס"א ל"ג (גליון) ורש"י גרס לה (ר"ש דעסוי): [ג] "צ"ל **אֵלְעוֹדֵר** (גליון): [ד] יבמות סד ע"א [ושם אי' **אִמֵּר ר'**

יִצְחָק] (גליון): [ה] בכת"י וביבמות רגזנות, וכ"ה נכון (דק"ס) ועיין ערוך לנר בתוס' ד"ה בעתר שביאר מ"ש חכא נקט "אכזריות" וביבמות "רגזנות": [ו] "צ"ל **מִשְׁחִישָׁב**] (גליון): [ז] צריך להוסיף כגון **עוֹר** (יעב"ץ): [ח] בכת"י עד **שְׁתַּנֵּה הַטּוּמָאָה**: [ט] בדפו"ר איתא הכינוי, ועיין מנחם משיב נפש מה שמפרש דברי רש"י לפי הגירסא חכנו שעשאו **בן** לדשן: [י] צ"ל **מִתְּחַלֵּתֵן** (ר"ש דעסוי): [יא] "צ"ל **יִצְחָק דָּחִן**] (גליון) ועיין ערוך לנר בתוס' ד"ה בעתר:

סוכה

יורדין לִידֵי טוּמָאָה בּמַחֲשֶׁבֶה. מִי שְׁחִטָּה^[1] עָלֵיו שׁוֹה יֵהָ גַּמֵּר מִלְּאֲחֵת כִּגוֹן^[2] שְׁעִידוֹ לַדְּרָגֶשׁ אוֹ לְדוֹלְצָקִי כִּיּוֹן שְׁעִידוֹ מִקְצֵל טוּמָאָה וְאִלְמַלִּי עֵיידוֹ לַרְנוּעוֹת וּסְנַדְלִין אִין מִקְצִלִּיס טוּמָאָה עַד שִׁיגְמְרוּ לְמַלְאֲכַת הַסְּנַדְלִין: וְאִין עוֹלִים מִטּוּמָאָתָן. מִמַּחֲשַׁבַּת תּוֹרַת קִבְּלַת טוּמָאָה אִין עוֹלִין צִמַּחֲשַׁבָּה כִּגוֹן עֵיידוֹ לִשְׁלַחַן וְלַדְּרָגֶשׁ וְחִיטָּה עָלֵיו לַרְנוּעוֹת וּסְנַדְלִין אִין מַחֲשַׁבְתּוֹ מַצְטַלְתֵּן מִחוּרֵת קִבְּלַת טוּמָאָה: אִלֵּא בְּשִׁנְיֵי מַעֲשֶׂה. עַד שִׁתֵּן צו אִזְמַל^[3]: (צ) מַעֲשֶׂה מִבְּטָל מִיַּדִּי מַעֲשֶׂה. אֲפִילוּ עֲשֶׂה צו מַעֲשֶׂה מוֹכִיחַ מִתְּחִלָּה לִשְׁלַחַן כִּגוֹן שְׁקִיטָוּ צִצִּיּוֹתַי לִפְתּוֹת כִּיּוֹן שִׁתֵּן אִזְמַל צו לַחֲתֹכוֹ לִסְנַדְלִין מַצְטַל מַעֲשֶׂה רֹאשׁוֹן וְכֹל שֶׁכֵּן שְׁמוּאֵל מִיַּדִּי מַחֲשַׁבָּה שֶׁלֹּא הִיָּה צֶה מַעֲשֶׂה: וְכִי תִימָא הִנִּי מִיַּלִּי. לֵלֹא מַצְטַלִּין צִתְרִייתָה לְקַמִּייתָה צִלְלִיס דְּחִשִּׁיצִי וּמִשִּׁיטָּא עָלֵיו שֵׁס כְּלִי צִמַּחֲשַׁבָּה אִינֵה נּוֹחֶה לַהֲפַקִּיעַ שְׁמָה: שְׁבַסְסֵן. לְקַמִּיָּה מִפְרָשׁ מֵאִי הִיָּא: מְהוֹרוֹת. דְּגַלִּי דַּעֲמִיָּה לֵלֹא נִיחָא לִיָּה צֶהוּ וְטַהֲרוּ מִלְּקַצֵּל טוּמָאָה הִידוֹת הָאֵלֶּה עוֹד וְלֹא הִבְיָאָה טוּמָאָה עַל הָאוֹכֵל עַד שִׁיגִיעַ טוּמָאָה^[4] צֹאכֹל עֲלָמוּ: וְר' יוֹסִי מִטְּמֵא.

טַעֲמָא מִפְרָשׁ לְקַמֵּן: בִּשְׁלָמָא לָמָן דְּאִמֵּר, הֵאֵי צִסְסֵן הִיִּינוּ שְׁהִתִּיר אֲגָדָן שֶׁל עוֹמְרִין לִשׁוֹן מִתְּצוּסָסַת צְדִמִין (יחזקאל טו) מִתְּגוֹלְלַת כְּלוֹמֵר כִּיּוֹן שְׁהִתִּיר אֲגָדָן הַשְּׁצִלִּין מִתְּגוֹלְלִין צְגוֹרִין לְפִי שְׁנוּחִין לַהֲתַפּוֹר אוֹ לִשׁוֹן כֶּנֶה דִּמַּתְרַגְמִינִן וְאֶת כְּנוּ וִית צִסְיָסִיָּה (שְׁמוֹת ז) כְּלוֹמֵר הַכְּנוּ^[5] לְדָשֵׁן: שְׁפִיר.

לֹא קִשִּׁיֹּא לָךְ דְּאִלְצִיָּה מִלִּית לְמִימֵר

דְּקִימִי רַצְנֵן כּוֹוִמִיָּה כִּיּוֹן שְׁהִתִּיר אֲגָדָן

לֵלֹא הוּי אֲלֵא כִּמַּחֲשַׁבָּה צַעֲלֵמָא דְּגַלִּי

דַּעֲמִיָּה לֵלֹא נִיחָא לִיָּה צִידוֹת שְׁלַחַן

שְׁאִין הִידוֹת רֹאזִיוֹת לִשְׁצִלִּין אֲלֵא כְּדִי

לְאֻוְגָדָן צֶהֱס וְהֵאֵי מוֹכַח לֵלֹא צַעִי

לְאֻוְגָדָן: אִלֵּא לָמָן דְּאִמֵּר בַּסְסֵן מַמְשׁ.

שְׁדָשֵׁן לִידוֹת צְגַרְגִּלי צֶהֱמָה אוֹ צִמְקַצַּת

כְּמוּ צִשְׁמָךְ נִצּוֹס קַמִּינּוּ (תהלים מד)

צוּסְסוּ אֶת חִלְקָתִי (יִרְמִיָּה יג) וְהִכָּא

דְּאִיכָא מַעֲשֶׂה רַצֵּה הוּא דְּאִמֵּר דְּקָא

מַטְהִירִי רַצְנֵן אֲצֵל צִמַּחֲשַׁבָּה לֹא אִמֵּר:

מֵאִי אִיכָא לָמִימֵר. אִי צַקוֹרֵר לֹאכִילָה

מוֹקַמַּת לֶה לַהֲהִיֹּא דְלַעִיל מֵאִי טַעֲמָא

דְּרַצְנֵן: הִכָּא נָמִי. פְּלוּגָתָא דְּאֲחֵרִיס

וּרַצְנֵן כִּשְׁצַסְסֵן מַמְשׁ כִּשְׁנַמְלָךְ לִסִּיכוֹךְ:

הֵאֵי מֵאִי. צַעֲלֵמָא גַּצִּי פְּלוּגָתָא דְּר'

יוֹסִי דְּקָא מִיַּירִי צְגוֹרִין אִיכָא לְמִימֵר

טַעֲמָא דְּרַצִּי יוֹסִי דְּלַע"ג דְּצַסְסֵן חוּזוּ

לְמִיָּהוּ יָדוֹת וְנִיחָא לִיָּה שִׁיָּהוּ מִתְּצוּצוֹת

צֹאכֹל כְּמוּ שְׁהֵן צוּסְקוֹת מַרְצִיא"ה

צִלַּע"ז: הוּאִיל וְרֹאזִיוֹת לָהֶפֶךְ. רֹאשִׁי

הַשְּׁצִלִּיס: בַּעֲתָר. עַל יַדִּי הִידוֹת עֵתֵר פּוֹרֶק"א וְאִלְמַלֵּא הִידוֹת אִין נּוֹחִין לַהֲפַכֵּן צֶה דִּמְתּוֹךְ שְׁהֵס קֶרְרִיס יוֹנֵאִין מַצִּין צ' עוֹקִיָּיָה שֶׁל עֵתֵר וְנִשְׁמַטִּין מִמֶּנֶה וְהוּא כִּשְׁצַסְסֵן תְּחַלְתֵּן^[6] לֹא לִצְטֵלֵן נִתְכוּזֵן אֲלֵא לִרְכֵּכֵן: אִלֵּא הִכָּא. דְּצַעִי לֶהוּ לִסְכֵּךְ: לָמָאִי חוּזוּ. יָדוֹת אוֹכְלִיס מַשְׁצַסְסֵן וְאִין אֲגוּדוֹת צֶהֵן: בְּגִילִיָּיהוּ. צַקִּשִּׁין שְׁלַהֵס יֹאחּוּזִס וִינְטִלוּ רֹאשִׁי הַשְּׁצִלִּיס עִמֶּהֱס: מִשּׁוּם הִכִּי מַטְמָא רַבִּי יוֹסִי. דְּקַסְכַּר מַעֲשֶׂה וּזְטָא לֹא צִטְלָה תּוֹרַת יָדוֹת מִיַּיִיָּהוּ. שְׁאֲלַתִּי אֶת מוֹרִי מוֹגוּפֹא דִּמַּשְׁנֶה דִּמִּייתִי אֲגַצ גִּרְרָא צִשְׁמַעֲמִין מִי שִׁיךְ לְמִיתַנִּי גּוּפֹא כְּדִגְר' צִמִּימֵרוֹת הָאִמּוֹרִאִיס וְאִמֵּר לִי רַצִּי מִשּׁוּם דֶּהֱךְ מַשְׁנֶה מִן הַטְּהָרוֹת שְׁאִין מַהֵס שׁוּס גַּמֵּרָא צַעוֹלֵס וְלֹא מְפּוֹרֶשֶׁת כִּשְׁאֵר הַמַּשְׁנִיּוֹת לְפִיכֵךְ נּוֹהַג הַש"ס לִוְמֵר גּוּפֹא כְּדִי לְפַרֵשׁ: לָמָּה נִמְשַׁלָּה בּוֹ. אֲגַצ דְּאִמֵּר הוּאִיל וְרֹאזִיוֹת לַהֲפֵךְ צַעֲתֵר נִקַּט נָמִי הֵא מִלְּתָא לְמָה נִמְשַׁלָּה כּוֹ' דְּכַתִּיב וַיַּעֲתֵר (אֵל ה' ^[7]) וַיַּעֲתֵר לוֹ (שם): **בְּתַנִּי'** מִסְכְּבִין בְּנִסְרִיס. צִגְמֵרָא מִפְרָשׁ פְּלוּגָמִיָּיָהוּ: נִתֵּן עֲלִיָּה נִסְר שְׁהוּא **רַחֵב אַרְבַּעַה**. צִגְמֵרָא מִפְרָשׁ מֵאֵן קַתִּנִּי לֶה: וּבִבְבֵּד שָׁלֹא יִישֵׁן תְּחַתּוֹ. דְּנִסְר רַחַצ ד' סַכֵּךְ פִּסּוֹל הוּא כְּדֹאִמֵּר צִגְמֵרָא לִרַצ אִלְצֵא דְר' מֵאִיר וּלְשִׁמּוּאֵל לְדַצִּיר הַכֹּל וְסוֹכָה כִּשְׁרֶה וּכְגוֹן דִּיהִצִּי אֲלֵל הַדּוּפֵן דְּסַכֵּךְ פִּסּוֹל אִינוּ פּוֹסֵל מִן הַלֵּד אֲלֵא צֵד' אֲמוֹת דְּאִמְרִינֵן דּוּפֵן עֻקוּמָה":

גַּבְל' מַחְלֻקַּת בְּנִסְרִיס שִׁישׁ בִּהֵן אַרְבַּעַה. שְׂרוּצ תְּקֵרוֹת הִצִּית עֲשׂוּיוֹת מַהֵן: ר' מֵאִיר. דְּפַסִּיל אִית לִיָּה גּוֹרַת תְּקֵרָה אִי מַכְשַׁרַת צֶהוּ אֲתִי לְמִימֵר מַה לִּי לִישַׁצ תַּחַת קוֹרוֹת צִיתִי אֲףֵי הִיָּא צִנְסָרִיס מִקּוֹרָה וְהֵהוּא וְדֹאִי פִּסּוֹל דְּסוֹכָה אִמֵּר רַחֲמֵנָא וְלֹא צִיתוּ שֶׁל כֹּל יָמוֹת הַשָּׁנָה: אַבְלָ בְּנִסְרִיס שְׁאִין בָּהֶם ד'. שְׁאִין רוּצ תְּקֵרוֹת עֲשׂוּיוֹת מַהֵן: דְּבִרִּי הַבֵּל כִּשְׁרֶה. לֵלֹא דִמִּי לַתְּקֵרָה דְּלִגְזוֹר צֶהוּ: בִּשְׁאִין בִּהֵן ד' מַחְלֻקַּת. צֶהֱהוּא מַכְשֵׁר ר' יְהוּדָה מִשּׁוּם דֹּאִין רוּצ תְּקֵרוֹת עֲשׂוּיוֹת מַהֵן לֹא גּוֹרִינֵן צֶהוּ וּר' מֵאִיר חִישׁ לְמִיעוּט שִׁישׁ מִיעוּט הָעוֹשִׂין תְּקֵרָה מַהֵן: אוֹין בִּהֵן אַרְבַּעַה. קַפְסִיל ר' מֵאִיר: אֲפִילּוּ בַּפְחוֹתוֹת מִשְׁלָשׁ. צִתְמִיָּה: הָא קִנִּיס בַּעֲלָמָא נִינְהוּ. וְא"כ צִמֵּאִי מַכְשֵׁר: א"ר פִּפֵּא הִכִּי קֹאמֵר. שְׁמוּאֵל יֵשׁ צֶהֵן אַרְצַעַה דְּצִיר הַכֹּל פִּסּוּלָה כּוֹ': שִׁיעוֹר מוֹקוּם. דֹּאִין רִשׁוֹת צִפְחוֹת מֵאֲרַצְעָה^[8]: לֵא גּוֹרִינֵן. מִשּׁוּם תְּקֵרָה לֵלֹא חִשִּׁיצִי לַעֲשׂוֹת תְּקֵרָה מַהֵן: כִּיּוֹן דְּנִפְקִי מִתּוֹרַת לָבוֹד. שְׁאֵס הִיָּה אוֹיר צִמְקוּס אֲחַד מַהֵס לֹא מֵאִי לְמִימֵר לְצוֹד חִשִּׁיצִי לַהֲיוֹת דּוּמוֹת לַתְּקֵרָה וְגוֹרִי': תַּנֵּן נִתֵּן עֲלִיָּה נִסְר בּוֹ. קָא סַלְקָא דַּעֲמִיָּה דְּצִיר הַכֹּל הִיָּא וּכְשֶׁרֶה וּכְגוֹן שְׁנַתּוּ מִן הַלֵּד דְּאִמְרִינֵן דּוּפֵן עֻקוּמָה וְלֹא חִשִּׁיצ סַכֵּךְ לְמִיפְסָלָה: שְׁנִי סְרִינִין מַצְטַרְפִּין. לְאֲרַצְעָה טַפְחִיס לְפַסּוֹל צִסְכּוֹה מִשּׁוּם סַכֵּךְ פִּסּוֹל שְׁסִיכֵךְ צְדַצֵּר הַמְקַצֵּל טוּמָאָה וְסַכֵּךְ פִּסּוֹל צִאֲרַצְעָה":

פרק ראשון

סוכה

יד.

בְּכַל יָדוֹת הָאוֹכְלִין שְׁבַסְסֵן בְּגוֹרִין מְהוֹרוֹת. מַשְׁנֶה הִיָּא פ"ק דְּעוֹקִצִּין (מ"ה): **בַּעֲתָר**. צִפְרֵךְ הִצָּא עַל יַצְמָתוֹ (יַצְמוֹת דף קד. סד.) פִּי צַקוּטֵרִס עֵתֵר פִּל"א צִלַּע"ז וְלֹא יִתְכֵן דְּצִלָּא יָדוֹת נָמִי יִכּוֹל לַהֲפֵךְ צֶה אֶת הַתְּצוּאָה וְהִיָּא נִקְרָאֵת רַחַת שְׁמַטְהִרִין צֶה אֶת הַתְּצוּאָה מִן הַמוֹץ שֶׁלֹּא כְּדַחֲטִיב (יִשְׁעִיָּה ז) אֲשֶׁר זוֹרֶה צִרְחַת וְצִמּוּרָה וְכֹאֵן פִּירֵשׁ פּוֹרֶק"א וְכֵן עֵיקֶר^[9]:

אִי

בַּסְסֵן מַמְשׁ מֵאִי אִיכָא לָמִימֵר|**הִכָּא נָמִי שְׁבַסְסֵן מַמְשׁ אִי הִכִּי מֵאִי טַעֲמִיָּיהוּ דְּאֲחֵרִיס דְּאִמּוֹר כְּרַבִּי יוֹסִי דַּתַּנֵּן ^[10] רַבִּי יוֹסִי מַטְמָא הָאִי מֵאִי בִשְׁלָמָא הַתֵּם טַעֲמָא דְּרַבִּי יוֹסִי חוּזִיא לְכַדְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן לְקִישׁ דְּאִמֵּר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֵּן לְקִישׁ הוּאִיל וְרֹאזִיוֹת לַהּוֹפְכֵן בַּעֲתָר אֲלֵא הִכָּא לָמָאִי חוּזִיא לְכִי סִתֵּר לְמִנְקַט לָהּוּ בְּגִילִיָּיהוּ גּוּפֹא כֹל יָדוֹת הָאוֹכְלִין שְׁבַסְסֵן בְּגוֹרִין מְהוֹרוֹת וּרַבִּי יוֹסִי מַטְמָא מֵאִי בַסְסֵן רַבִּי יוֹחֲנָן אִמֵּר בַּסְסֵן מַמְשׁ ר' (אֲלִיעִזוֹר^[11]) אוֹמֵר הַתִּיר אֲגָדָן בִּשְׁלָמָא לְרַבִּי (אֲלִיעִזוֹר^[12]) דְּאִמֵּר בַּסְסֵן הַתִּיר אֲגָדָן הִיִּינוּ דִּמַּטְמָא רַבִּי יוֹסִי אִלֵּא לְרַבִּי יוֹחֲנָן דְּאִמֵּר בַּסְסֵן מַמְשׁ אִמָּאִי מַטְמָא רַבִּי יוֹסִי א"ר שְׁמַעוֹן בֵּן לְקִישׁ הוּאִיל וְרֹאזִיוֹת לַהּוֹפְכֵן בַּעֲתָר^[13] א"ר (אֲלִיעִזוֹר^[14]) לָמָּה נִמְשַׁלָּה תְּפַלְתֵּן שֶׁל צִדִּיקִיס כַּעֲתֵר לוֹמֵר דֶּךְ מַה עֵתֵר זֶה מַהֲפֵךְ אֶת הַתְּבוּאָה בְּגוֹרִין מִמְקוּם לְמְקוּם אֲףֵי תְּפַלְתֵּן שֶׁל צִדִּיקִיס מִהֲפַכַת דַּעֲתוֹ שֶׁל הַקֶּב"ה מַמְדַּת אַכּוּרִיוֹת^[15] לָמוֹדֵת רַחֲמִנוֹת: **בְּתַנִּי'** ^[16] מִסְכְּכִין בְּנִסְרִיס דְּבִרִּי רַבִּי יְהוּדָה וּרַבִּי מֵאִיר ^[17]אוֹסֵר ^[18]נִתֵּן עֲלִיָּה נִסְר שְׁהוּא רַחֵב אַרְבַּעַה טַפְחִיס כִּשְׁרֶה וּבִלְבָּד שִׁלֹּא יִישֵׁן תְּחַתּוֹ: **גַּבְל' אִמֵּר רַב יִמְחִלּוֹקַת בְּנִסְרִין שִׁישׁ בִּהֵן אַרְבַּעַה דְּרַבִּי מֵאִיר אִית לִיָּה גּוֹרַת תְּקֵרָה וּרַבִּי יְהוּדָה לִית לִיָּה גּוֹר****